

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่มุ่งตอบคำถามในเรื่องการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติในแง่มุมต่างๆ ประกอบด้วยประเภทของข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยที่สำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอ ทิศทางของเนื้อหาในข่าว ปริมาณและประเภทของการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา รวมไปถึงการใช้แหล่งข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติในการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย

งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดเริ่มต้นของการศึกษาจากข้อวิพากษ์วิจารณ์จากนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ที่โจมตีการทำหน้าที่ของสำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้ โดยเฉพาะการทำหน้าที่ในการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศในโลกที่สาม อาทิ Mowlana (1986: 32) ซึ่งระบุว่าข่าวเกี่ยวกับโลกที่สามที่เสนอโดยสำนักข่าวข้ามชาติส่วนใหญ่จะเป็นข่าวที่มีจุดเน้นไปที่ความรุนแรง ความขัดแย้ง มากกว่าจะมุ่งประเด็นไปสู่ข่าวการพัฒนาหรือข่าวสารด้านการศึกษา Reeves (1993: 102) ก็มีความเห็นไปในทำนองเดียวกันว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโลกที่สามที่ปรากฏสู่สายตาชาวโลกมักจะถูกเน้นไปในเรื่องความเปราะบางของสังคม ความไร้เสถียรภาพ และปัญหาการรับชั้น รวมทั้งมุ่งไปว่าปัญหาความคิดพลาต และความล่าช้าทางเศรษฐกิจของประเทศโลกที่สามมีสาเหตุมาจากความล้มเหลวภายในประมากรกว่าจะระบุว่ามิสาเหตุมาจากแรงกดดันหรือการตกอยู่ใต้อำนาจของจักรวรรดินิยมตะวันตก

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยซึ่งเสนอโดยสำนักข่าวข้ามชาติ 2 แห่งที่ถือว่าเป็นสำนักข่าวข้ามชาติที่ใหญ่ที่สุดและทรงอิทธิพลที่สุดของโลกในขณะนี้ คือ สำนักข่าว Reuters แห่งสหราชอาณาจักร และสำนักข่าว AP ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข่าวที่ถูกนำเสนอจากสำนักงานของ Reuters และ AP ประจำประเทศไทยในช่วงเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน 2541 และเลือกศึกษาข่าวที่ปรากฏในวันที่เป็นเลขคี่ของเดือนสิงหาคม และวันที่เป็นเลขคู่ของเดือนกันยายน ได้จำนวนข่าวตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 443 ชิ้น โดยเป็นข่าวของสำนักข่าว Reuters จำนวน 286 ชิ้น และสำนักข่าว AP จำนวน 157 ชิ้น

การนำเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้ไม่ว่าในเรื่องใด ในทิศทางใด หรือเกี่ยวกับใคร ล้วนมีผลต่อการรับรู้ของประชากรโลก เนื่องจากสำนักข่าวข้ามชาติเป็นองค์กรขนาดใหญ่ เผยแพร่ข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังทั่วโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว และมีสมาชิกผู้รับข่าวสารจากสำนักข่าวเหล่านี้จำนวนมาก จนมีคำกล่าวของ MacBride (1980: 145) ที่ว่าสำนักข่าวข้ามชาติแทบจะเรียกได้ว่าเป็นผู้ควบคุมการไหลและแพร่กระจายข่าวสารของโลกแบบเบ็ดเสร็จ ข่าวสารที่ประชากรโลกได้รับกว่า 80 % ถูกผลิตและส่งมาจาก ลอนดอน ปารีส และนิวยอร์ก จากคำกล่าวดังกล่าวอาจพบข้อสรุปหนึ่งว่าข่าวของสำนักข่าวจึงเป็นเสมือนเรื่องบอกเล่าเกี่ยวกับประเทศหนึ่งให้อีกประเทศหนึ่งได้รู้ แล้วผู้อ่านในประเทศนั้นก็จะมีประเพณีและเกิดการรับรู้ภาพใดภาพหนึ่งเกี่ยวกับประเทศหรือบุคคลที่ตกเป็นข่าว ดังนั้นจึงเป็นเรื่องน่าสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้

การวิจัยครั้งนี้ตั้งประเด็นในการศึกษาไว้ 4 ประเด็นซึ่งจะได้สรุปผล พร้อมทั้งอภิปรายผลดังนี้

ในประเด็นการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ

ผลการวิจัยสรุปว่า สำนักข่าวข้ามชาติจะเสนอข่าวเศรษฐกิจมากเป็นลำดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 43.79 รองลงมาคือข่าวประเภทอื่นๆร้อยละ 8.13 และข่าวกิจกรรมทางการทูตร้อยละ 7.68 โดยเสนอข่าวการเมืองมาเป็นลำดับที่ 4 เท่ากับข่าวอาชญากรรมและกิจกรรมของตำรวจร้อยละ 7.22

ผลการวิจัยที่ได้แตกต่างจากการวิจัยของ Weaver, Wilhoit, Seltevenson, Show และ Cole (1984: 81-95) ซึ่งทั้ง 5 ระบุว่าข่าวเกี่ยวกับประเทศในโลกรู้กำลังพัฒนาที่เสนอโดยสำนักข่าวข้ามชาติส่วนใหญ่จะเป็นข่าวความรุนแรงทางการเมือง การเลือกตั้ง ความขัดแย้ง หรือวิกฤตการณ์ภายในประเทศ ความขัดแย้งในกองทัพ

อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความจำเป็นในการสนองความต้องการของลูกค้าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวเศรษฐกิจมากกว่าข่าวประเภทอื่นๆ เนื่องจากผู้รับบริการข่าวสารราคาแพงจากสำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรธุรกิจที่ต้องการข้อมูลที่ครบถ้วนรวดเร็วเพื่อประกอบการตัดสินใจในเชิงธุรกิจ แม้แต่ลูกค้าที่เป็นสื่อมวลชนซึ่งกระจายอยู่ในประเทศต่างๆก็ต้องการข่าวเศรษฐกิจเพื่อป้อนให้แก่ผู้อ่านกำลังซื้อสูงที่ต้องการบริโภคข่าวประเภทนี้ ทำให้การเสนอข่าวของสำนักข่าวจำเป็นต้องสนองความต้องการของลูกค้า

Hamelink (1983: 8) ได้แสดงทัศนะว่าการผลิตทั้งสินค้า บริการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารของโลก ตะวันตกมุ่งที่จะตอบสนองตลาดภายในของตนมากกว่า โดยเขายกตัวอย่างการทำงานของสำนักข่าว AP และสำนักข่าว UPI ว่า ตลาดสำคัญที่สุดของสำนักข่าวทั้งสองคือบรรดาสื่อมวลชนในสหรัฐซึ่งสมัครเป็นสมาชิก และรายได้ 60-70% ของยอดรายได้รวมมาจากตลาดนี้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวเลข รายได้ของสำนักข่าวจะพบว่ารายได้หลักจะมาจากรายได้จากการให้บริการข่าวสารทางการเงิน (financial information) เช่นสำนักข่าว Reuters มีรายได้จากการให้บริการข้อมูลข่าวสารทางการเงินสูง ถึง 64 % ของรายได้ทั้งหมดจำนวน 3,032 ล้านดอลลาร์ ในปี 1998

2. ความมีคุณค่าในแง่ความใกล้ชิด (proximity) ของข่าวเศรษฐกิจ เนื่องจากข่าวเศรษฐกิจเป็น ข่าวที่สามารถก่อให้เกิดผลกระทบกับผู้คนในวงกว้างมีความใกล้ชิดกับผู้อ่าน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบ สำคัญประการหนึ่งในการเลือกเสนอข่าวของสื่อจากโลกที่หนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาจากหัว ข้อข่าวเศรษฐกิจเกี่ยวกับประเทศไทยที่สำนักข่าวข้ามชาติเลือกเสนอจะพบว่ามิใช่ข่าวเศรษฐกิจทุกเรื่อง ที่จะถูกนำเสนอ แต่มักจะเป็นข่าวเศรษฐกิจระดับมหภาคที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศอื่น หรือการค้า ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้อ่านในต่างประเทศต้องการจะทราบ ข่าวเศรษฐกิจเหล่านี้จะถูกกลั่น กรอง และสกัดเอาแง่มุมอันจะสอดคล้อง และมีผลกระทบต่อระบบการค้า การลงทุนมาเสนอ พิจารณา ได้จากหัวข้อข่าวเศรษฐกิจของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP ดังนี้

ตัวอย่างหัวข้อข่าวของสำนักข่าว Reuters

THAILAND: Jakarta may cancell most of rice deal - Thai official

ประเทศไทย: จากการค้าอาจยกเลิกสัญญาซื้อข้าวจำนวนมากของไทย-แหล่งข่าวเจ้าหน้าที่รัฐบาล

THAILAND: Lehman wins Thai housing loan tender

ประเทศไทย: บริษัทเลห์แมนชนะในการทำคำเสนอซื้อหนี้ที่อยู่อาศัยของไทย

THAILAND: Thailand's Angel Airline takes off

ประเทศไทย: สายการบินแองเจิ้ลแอร์ไลน์ของไทยเริ่มเปิดให้บริการแล้ว

THAILAND: Siam Commerce to keep 49 pct foreign shares limit

ประเทศไทย: ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัดการถือหุ้นของชาวต่างชาติไว้แค่ 49 %

THAILAND: Thailand to announce detailed bank reforms Friday

ประเทศไทย: ประเทศไทยจะประกาศรายละเอียดแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินในวันศุกร์นี้

THAILAND: Thailand sees economic recovery next year

ประเทศไทย: ประเทศไทยเชื่อว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัวได้ในปีหน้า

THAILAND: Thailand's PTT sees gas imports rising - report

ประเทศไทย: ปตท.คาดว่าปริมาณการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจะเพิ่มสูงขึ้น - รายงานของทางการ

ตัวอย่างหัวข้อข่าวของสำนักข่าว AP

^ Thai Finance Minister sees no quick boost from U.S. rate cut

^ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของไทยเชื่อว่าเศรษฐกิจไทยจะไม่ถูกกระตุ้นเร็วนักแม้สหรัฐลดอัตราดอกเบี้ยลง

^ Thai banks must change to compete: central banker

^ ธนาคารไทยต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สามารถแข่งขันในทางธุรกิจ: แหล่งข่าวจากธนาคารแห่งประเทศไทย

^ Honda boosts projection for 1998 exports from Thailand

^ บริษัทฮอนด้าเพิ่มประมาณการการส่งออกในปี 1998 จากฐานการผลิตในประเทศไทย

^ Mobil cancels plans to build service stations in Thailand

^ บริษัทโมบิลยกเลิกแผนตั้งสถานีบริการน้ำมันในประเทศไทย

^ Thai will purchase less electricity from Laos because of economy

^ ไทยจะซื้อไฟฟ้าจากประเทศลาวลดลงเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ

^ Thai stock prices end at lowest level in 11 years

^ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ไทยปรับตัวลงต่ำสุดในรอบ 11 ปี

ตัวอย่างหัวข้อข่าวเศรษฐกิจของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP ทำให้เราเห็นแนวทางในการคัดเลือกข่าวของสำนักข่าวทั้งสอง อาจสรุปได้ว่าข่าวเศรษฐกิจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ หรือเศรษฐกิจระดับมหภาคจะมีโอกาสถูกนำเสนอมากกว่าข่าวเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lule (1987: 23-30) ที่ระบุว่าสื่อในแต่ละแห่งจะมีการเลือกเสนอข่าวโดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่แตกต่างกันตามปฐมหลังและปรัชญาทางการเมือง รวมถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคม สำหรับสื่อในประเทศโลกที่หนึ่ง ข่าวที่จะได้รับการพิจารณาว่ามีคุณค่าควรแก่การนำเสนอจะต้องมีองค์ประกอบหลายประการประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ความใกล้ชิด (proximity)

3. คำนียามของข่าวเศรษฐกิจที่ใช้ในการวิจัยชิ้นนี้ค่อนข้างกว้าง ทำให้มีข่าวจำนวนมากถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้จึงได้ผลการวิจัยว่าสำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวเศรษฐกิจจำนวนมาก หากมีการแบ่งประเภทข่าวเศรษฐกิจให้ย่อยลงก็อาจจะได้ผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป เช่น แยกประเภทข่าวการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ ข่าวเกี่ยวกับธุรกิจธนาคาร ข่าวปริมาณการส่งออก และนำเข้า ข่าวผลผลิตทางการเกษตร หรือข่าวมาตรการของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของประเทศเป็นต้น

4. ผลการวิจัยพบว่าข่าวกิจกรรมทางการทูตเป็นข่าวที่สำนักข่าวข้ามชาติเสนอมากเป็นลำดับที่ 2 ในจำนวนข่าว 18 ประเภท แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสำนักข่าวข้ามชาติในการทำหน้าที่ที่สื่อมวลชนท้องถิ่นมีข้อจำกัดในการรับภาระนี้ เหมือนที่ Tunstall (1979) กล่าวว่าสำนักข่าวข้ามชาติตะวันตกมีความสำคัญเพราะมันทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างหนังสือพิมพ์ของประเทศต่างๆ เป็นตัวกลางระหว่างสำนักข่าวแห่งชาติแต่ละแห่ง เป็นตัวกลางระหว่างธนาคารแต่ละธนาคาร ยิ่งไปกว่านั้นคือเป็นตัวกลางทางข้อมูลระหว่างรัฐบาลต่างๆอีกด้วย

5. แม้ว่าสำนักข่าวเหล่านี้จะสนใจเสนอข่าวเศรษฐกิจและข่าวกิจกรรมทางการทูตมากกว่าข่าวประเภทอื่นๆ ก็เชื่อว่าจะละเลยการเสนอข่าวการเมือง เมื่อศึกษาจากผลการวิจัยพบว่า ปริมาณข่าวการเมืองที่เสนอโดยสำนักข่าวข้ามชาติมีอยู่ในสัดส่วนที่สูงเช่นกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 7.22 ของปริมาณข่าวที่เสนอทั้งหมด โดยข่าวการเมืองส่วนใหญ่เฝ้าสนใจในทิศทางเป็นกลาง และข่าวจะถูกเสนอในทิศทางเป็นลบมากกว่าทิศทางเป็นบวก ประเด็นข่าวการเมืองที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการอนุมัตินโยบายต่างๆของรัฐบาล การผ่านร่างกฎหมาย การเปิด และ ปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข่าว กอรับชั้น ในขณะที่จะไม่ค่อยพบเห็นข่าวนักการเมืองฝ่ายค้านโจมตีการทำงานของรัฐบาล

6. การเสนอข่าวความไม่สงบภายในสังคม และข่าวภัยธรรมชาติมีร้อยละ 2.71 และ 0.45 ตามลำดับจัดว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำซึ่งแตกต่างจากที่นักวิจัยหลายท่านที่ระบุว่าสำนักข่าวข้ามชาติจะ

เน้นเสนอข่าวเกี่ยวกับความแห้งแล้ง สงคราม ภัยธรรมชาติ ความไม่สงบในสังคมนับปัจจัยประการหนึ่งที่สามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์นี้คือ สภาพและภาวะของสังคมในประเทศนั้นเป็นตัวกำหนดปริมาณข่าวประเภทดังกล่าวว่าจะมีมาก น้อยเพียงใด ในกรณีประเทศไทยซึ่งมีสภาพสังคมโดยรวมที่สงบสุข การจลาจล เติบขบวน การต่อสู้ระหว่างเชื้อชาติศาสนาที่ไม่ปรากฏ จึงทำให้มีปริมาณข่าวประเภทนี้จำนวนน้อย

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการเสนอข่าวความไม่สงบในสังคมและข่าวภัยธรรมชาติจำนวนมาก นัก แต่ก็ยากที่จะสรุปว่าสำนักข่าวข้ามชาติมิได้สนใจเสนอข่าวประเภทนี้ เนื่องจากมีปัจจัยในเรื่องความเฉพาะตัวของแต่ละสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายได้เฉพาะกรณีของประเทศไทยเท่านั้น

ในประเด็นทิศทางการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ

ผลการวิจัยสรุปว่า สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยในทิศทางเป็นกลางมากที่สุดคิดเป็นครึ่งหนึ่งของปริมาณข่าวที่นำเสนอทั้งหมด แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปริมาณข่าวที่เสนอในทิศทางบวก และข่าวที่เสนอในทิศทางลบ พบว่าสำนักข่าวเหล่านี้จะเสนอข่าวในทิศทางลบมากกว่าทิศทางบวกโดยเสนอข่าวทิศทางลบจำนวน 134 ชิ้นจากข่าวที่นำเสนอทั้งหมด 443 ชิ้นคิดเป็นร้อยละ 30.25 ขณะที่เสนอข่าวในทิศทางบวกจำนวน 88 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 19.86

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าสำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยในทิศทางเป็นลบมากกว่าทิศทางเป็นบวกจริง แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การเสนอข่าวส่วนใหญ่ หรือครึ่งหนึ่งของข่าวที่นำเสนอทั้งหมดเป็นข่าวในทิศทางเป็นกลาง

ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับศึกษาของ Weaver และ Wilhoit (1981, vol 31: 55-63) ซึ่งศึกษาการเสนอข่าวของสำนักข่าว AP และสำนักข่าว UPI ซึ่งเป็นสำนักข่าวตะวันตกรายใหญ่ ซึ่งการศึกษานั้นพบว่าแม้สำนักข่าวทั้งสองเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศโลกที่สามในอัตราที่สูงกว่าข่าวจากประเทศโลกที่หนึ่ง แต่เมื่อมาพิจารณาหัวข้อข่าวและทิศทางของข่าวที่นำเสนอจะพบว่า สำนักข่าว AP และสำนักข่าว UPI จะเสนอข่าวความขัดแย้งภายในประเทศโลกที่สามสูงถึง 46.7% ขณะที่เสนอข่าวทำนองเดียวกันนี้เกี่ยวกับประเทศโลกที่หนึ่งเพียง 13.7% เท่านั้น

อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข่าวลือเป็นข่าวที่มีคุณสมบัติเด่น เป็นสิ่งที่คนอ่านสนใจจึงไม่น่าแปลกใจที่ที่จะมีปริมาณการเสนอข่าวในทิศทางเป็นลบมากกว่าในทิศทางเป็นบวก Galtung และ Ruge (1973 อ้างถึงใน Bohle, 1986, vol 64) ระบุว่าข่าวเชิงลบมีคุณสมบัติเด่นและถูกเลือกมากกว่าข่าวเชิงบวก เนื่องจากข่าวเชิงลบเป็นที่ชื่นชอบและเข้ากันได้ดีกับกิจกรรมของหนังสือพิมพ์เพราะเรื่องราวร้ายๆมักเป็นที่พอใจของผู้อ่าน ข่าวเชิงลบเป็นเรื่องที่ประชาชนจะเชื่อ ยอมรับ หรือเห็นด้วยได้ง่ายกว่าเรื่องราวลักษณะอื่น เพราะไม่มีความซับซ้อน การกระทำผิดของคนมักจะเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดและเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้ข่าวเชิงลบยังมีคุณสมบัติสอดคล้องกับปัญหาประจำวันที่คนเผชิญอยู่ ข่าวเชิงลบจึงช่วยเติมเต็มความรู้สึกของคนได้ และประการสุดท้ายระบุว่าข่าวเชิงลบมักเป็นสิ่งที่คาดไม่ถึง นั่นคือนำติดตามนั่นเอง

2. ประเภทของข่าวถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดทิศทางในการเสนอข่าวเช่นกัน เช่น ข่าวอาชญากรรมและกิจกรรมของตำรวจ ข่าวความไม่สงบในสังคม ข่าวปัญหาสังคมจะถูกนำเสนอในทิศทางเป็นลบมากกว่าทิศทางเป็นบวกอย่างเด่นชัด อาทิ ข่าวความไม่สงบในสังคมถูกเสนอทั้งสิ้น 12 ชิ้น และ 9 ใน 12 เป็นข่าวที่มีทิศทางเป็นลบ ส่วน 3 ชิ้นที่เหลือเป็นข่าวในทิศทางเป็นกลาง โดยไม่มีการเสนอข่าวในทิศทางบวกเลย ในทางตรงกันข้ามข่าวบางประเภทเช่นข่าวความช่วยเหลือระหว่างประเทศ หรือข่าววิทยาศาสตร์และการแพทย์จะมีการนำเสนอในทิศทางบวกมากกว่าทิศทางลบ

ในประเด็นการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาของสำนักข่าวข้ามชาติ

ผลการวิจัยสรุปว่า สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อการพัฒนาในสัดส่วนที่ต่ำ โดยเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเพียง 49 ชิ้นจากข่าวที่นำเสนอทั้งสิ้น 443 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11.06 และเสนอข่าวที่ไม่มีเนื้อหาในการพัฒนาจำนวน 394 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 88.94 ซึ่งแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ผลที่ได้จากการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ Griswold และ Swenson (1992, vol 69: 580-590) ที่สรุปว่าสื่อมวลชนตะวันตกให้ความสำคัญกับข่าวพัฒนาน้อย โดยเขาพบว่าการเสนอข่าวพัฒนาของหนังสือพิมพ์ในสหรัฐมีเพียงร้อยละ 4.5 ของข่าวทั้งหมด น้อยกว่าการเสนอข่าวพัฒนาในประเทศโลกที่สาม

อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สำนักข่าวข้ามชาติไม่สนใจเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเนื่องเพราะข่าวประเภทนี้ไม่เป็นที่สนใจของผู้ซื้อข้อมูลจากสำนักข่าว ชั้นกลางซึ่งเป็นสมาชิกของสำนักข่าวสนใจข่าวเศรษฐกิจ การเมือง ข่าวแปลกๆ มากกว่าจะสนใจข่าวพัฒนาที่เล่าเรื่องราวของการอ่านออกเขียนได้ การเพาะปลูกพืช หรือ การพัฒนาแรงงาน Semmel (1977) อ้างถึงใน Mowlana, 1986) กล่าวว่าสำนักข่าวข้ามชาติจากโลกพัฒนาแล้ว อันได้แก่ AP UPI AFP TASS และ Reuters จะเน้นข่าวที่คิดว่าจะเป็นที่น่าสนใจของ ผู้อ่านในประเทศของตน อาทิ กรณีของสหรัฐอเมริกา หนังสือพิมพ์อเมริกันจะสนใจในสิ่งเกี่ยวกับความมั่งมี กระดับชั้นนำ และหลังอำนาจทางการเมืองของผู้อ่าน จะเห็นได้ว่าข่าวพัฒนาไม่ได้จัดอยู่ในข่าวประเภทที่ผู้บริโภคสนใจ ดังนั้นสำนักข่าวซึ่งต้องพึ่งพารายได้ส่วนใหญ่จากค่าสมาชิกจึงต้องเลือกเสนอในสิ่งที่สมาชิกต้องการ

2. ในจำนวนข่าวเพื่อการพัฒนาที่สำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอขึ้นเมื่อศึกษาในรายละเอียดพบว่า มีการเสนอในประเด็นการพลังงานมากที่สุด คือเสนอจำนวน 19 ชิ้นจากข่าวพัฒนาที่เสนอ 49 ชิ้น กล่าวได้ว่าในขณะที่เป็นข่าวที่มีเนื้อหาเพื่อพัฒนาก็เป็นข่าวที่ให้ข้อมูลแก่นักธุรกิจนักลงทุนด้วยเช่นกัน รองลงมาคือ ข่าวพัฒนาในประเด็นการอุตสาหกรรม สุขภาพอนามัย และการเกษตร ตามลำดับ

ส่วนการเสนอข่าวในประเด็นที่จะให้ประโยชน์หรือข้อมูลโดยตรงแก่ประชาชนที่ต้องการการพัฒนาเช่นในเรื่อง การศึกษา สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม สาธารณูปโภค การสื่อสารคมนาคมขนส่งนั้นมีจำนวนน้อยมาก และสำนักข่าวข้ามชาติก็ไม่ได้เสนอในประเด็นประชากรและการอพยพย้ายถิ่นเลย

3. การเสนอข่าวพัฒนาของสำนักข่าวส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอว่า มีเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ใดเกิดขึ้นโดยมีการชี้ให้เห็นผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตบ้างแต่นับว่าเป็นส่วนน้อย พิจารณาจากหัวข้อข่าวพัฒนาในประเทศไทยที่เสนอ โดยสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว AP ดังนี้

THAILAND: FOCUS- New Thai oil reserve rule may spark exports

ประเทศไทย: ไฟก๊ส- กฎสำรองน้ำมันที่ออกใหม่ของประเทศไทยอาจจุดประกายโอกาสในการส่งออก

THAILAND: Thai metals-Padaeng eyes zinc deals in Myanmar

ประเทศไทย: บริษัทผานแดงสนใจการทำธุรกิจสังกะสีในประเทศพม่า

^Viagra manufacturer opens health center for advice on impotence

^บริษัทผู้ผลิตยาไวอากร้าเปิดศูนย์สุขภาพเพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้มีปัญหาทางเพศ

^Thai cabinet approved road safety program

^คณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการเพิ่มความปลอดภัยบนท้องถนน

^Thai Science Minister wants leaking power plant shut down

^รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ของไทย ต้องการให้ปิดโรงไฟฟ้าที่มีการรั่ว

^Thai farmers plant trees to clear bank debt

^ชาวนาไทยสามารถปลูกพืชเพื่อใช้ทดแทนหนี้สินกับธนาคารได้

ผลการวิจัยที่ปรากฏพบว่า ชาวพัฒนาที่เสนอโดยสำนักข่าวข้ามชาติมักจะเป็นการเสนอสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น หรือกระแสข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจในสังคม แทบจะไม่มีข่าวที่เขียนขึ้นโดยอาศัยการขุดคุ้ย แก่นแท้ของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ผลไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของ Organ (1987, vol 64: 80-87) ที่พบว่า การเสนอข่าวพัฒนาของสื่อมวลชนบ่อยครั้งจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมากกว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริการสังคม และนานๆจึงจะมีข่าวในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์ ชาวพัฒนามักจะถูกนำเสนอในลักษณะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลานั้น (spot news) มากกว่าจะถูกเสนอเป็นบทความรายละเอียดที่เสนอเกี่ยวกับกระบวนการทั้งหมด

4. การเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาให้ได้แง่มุมที่ลึกเป็นประโยชน์ต่อประชาชนจำเป็นต้องอาศัยการติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิดเพื่ออธิบายกระบวนการพัฒนาที่ใช้เวลายาวนานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้ และนักข่าวจะต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างมาก เหตุนี้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สำนักข่าวซึ่งเป็นองค์กรที่ต้องเสนอข่าวแข่งกับเวลาไม่อาจจะให้ความสนใจกับข่าวพัฒนาที่ต้องใช้เวลามากเป็นพิเศษในการทำข่าวได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อข่าวนั้นไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้านั้น

ในประเด็นการใช้แหล่งข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ

ผลการวิจัยสรุปว่า ในข่าวจำนวน 443 ชิ้นที่สำนักข่าวข้ามชาตินำเสนอมีการใช้แหล่งข่าวทั้งสิ้น 504 ครั้ง โดยสำนักข่าวข้ามชาติจะใช้แหล่งข่าวที่เป็นข้าราชการ นักการทูต และพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.01 รองลงมาคือแหล่งข่าวรัฐบาล สำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวในประเทศไทยโดยใช้แหล่งข่าวรัฐบาลจำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.43 แหล่งข่าวที่ใช้มากเป็นลำดับที่ 3 คือ แหล่งข่าวนักการทูตและนักธุรกิจ และแหล่งข่าวสื่อมวลชนตามลำดับ

ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษา ของ Tunstall (1979) ที่พบว่าสำนักข่าวข้ามชาติจะได้รับข่าวสารมาจาก 4 แหล่งสำคัญประกอบด้วย สื่อมวลชน สำนักข่าวแห่งชาติ รัฐบาล และธนาคารและสถาบันการเงิน

อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แหล่งข่าวที่สำนักข่าวข้ามชาตินิยมใช้ในประเทศไทยจะเป็นแหล่งข่าวซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งมีอำนาจสั่งการ หรือมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อเรื่องนั้นๆ แต่จะให้ความสำคัญแก่แหล่งข่าวที่มีได้อยู่ในตำแหน่งน้อยมาก พิจารณาได้จากผลการวิจัยซึ่งชี้ว่าแหล่งข่าวซึ่งเป็นนักการเมืองฝ่ายค้าน จะถูกใช้น้อยที่สุดโดยมีปริมาณการใช้เพียงร้อยละ 1.19 และใช้แหล่งข่าวนักกีฬา นักแสดง ประชาชนทั่วไปจำนวนน้อยเช่นเดียวกัน แม้ว่านักกีฬา นักแสดงจะเป็นกลุ่มคนในอาชีพที่ประชาชนทั่วไปสนใจ แต่นักกีฬาและนักแสดงในประเทศไทยคงมีจำนวนไม่มากที่มีชื่อเสียงเพียงพอต่อความสนใจของผู้อ่านในประเทศอื่นๆ สำนักข่าวจึงไม่เสนอข่าวเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้มากนัก

การที่สำนักข่าวข้ามชาติเลือกใช้แหล่งข่าวที่เป็นข้าราชการ และรัฐบาลในสัดส่วนที่สูงนั้นไม่เป็นเรื่องน่าแปลกใจ เพราะเป็นการง่ายกว่าที่ผู้อ่านข่าวในประเทศหนึ่งจะเชื่อถือข่าวที่เจ้าหน้าที่ของรัฐของอีกประเทศเป็นผู้แถลง ขณะที่การอ้างถึงบุคคลธรรมดาซึ่งไม่เป็นที่รู้จักอาจทำให้ข่าวขาดความน่าเชื่อถือได้

2. ประเภทแหล่งข่าวข้าราชการ นักการทูต และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นแหล่งข่าวที่ถูกใช้มากเป็นลำดับ 1 นั้น เป็นประเภทแหล่งข่าวที่ครอบคลุมแหล่งข่าวหลายกลุ่มเอาไว้ อาจจะเป็นผลให้ปริมาณการอ้างแหล่งข่าวประเภทนี้มีจำนวนมาก เพราะฉะนั้นหากแยกย่อยแหล่งข่าวในกลุ่มนี้ให้เล็กลงอาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวข้ามชาติ ทำให้ผู้วิจัยได้รับรู้ข้อมูลในทางตรงถึงรูปแบบการทำหน้าที่เสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติที่แท้จริงในประเทศโลกที่สาม และภายหลังที่ได้สรุปผล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์แห่งการวิจัยครั้งนี้แล้ว ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในส่วนอื่นๆที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ในประเด็นต่อไปนี้

1. การพึ่งพาตนเองในด้านข่าวเพื่อการพัฒนา แม้สำนักข่าวข้ามชาติจะได้ชื่อว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่ใหญ่ที่สุด มีอิทธิพลและประสิทธิภาพสูงในการผลิตและแพร่กระจายข่าวสารในโลก และเป็นที่ยังพาทองด้านข่าวสารของสื่อมวลชนทุกประเทศ แต่ผลจากการวิจัยพบว่าสำนักข่าวเหล่านี้ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวพัฒนาเพียงเล็กน้อย จึงจำเป็นอยู่เองที่สื่อมวลชนของแต่ละประเทศจะต้องพึ่งพาตัวเองในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะในประเทศโลกที่สามที่ยังต้องการข้อมูลที่เหมาะสมจำนวนมากเพื่อช่วยสนับสนุนกระบวนการพัฒนามนุษย์ และให้ประชาชนเหล่านั้นรู้จักวิธีการเพาะปลูกที่ให้ผลดี ขึ้น รู้จักวางแผนครอบครัว รู้จักสิทธิหน้าที่ โอกาสและบริการต่างๆที่ตนพึงได้รับในฐานะประชาชนในสังคม นอกจากนี้ข่าวเพื่อพัฒนายังช่วยให้ข้อมูลที่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจและตอบสนองต่อการพัฒนา เพื่อให้กระบวนการพัฒนาในประเทศก้าวหน้าไปได้

ดังนั้นสื่อมวลชนของประเทศไทย โดยเฉพาะหน่วยงานสื่อที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐซึ่งง่ายต่อการกำหนดนโยบายควรต้องทำหน้าที่ในการเสนอข่าวเพื่อพัฒนาอย่างแข็งขันมากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนคนไทยให้ดียิ่งขึ้น

2. การเป็นนายประชู่ข่าวสารที่มีคุณภาพ พฤติกรรมการเข้าหานายประชู่ข่าวสาร หรือผู้ให้ข้อมูลของสำนักข่าวข้ามชาตินั้นจะมุ่งไปยังนายประชู่ข่าวสารที่เป็นบุคคลในตำแหน่ง เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ อาทิ ข้าราชการ นักการเมือง นักการธนาคาร ดังนั้นบุคคลเหล่านี้จึงถือเป็นนายประชู่ข่าวสารที่สำคัญในอันจะเปิดข้อมูลภายในประเทศให้เผยแพร่ไปทั่วโลก หากนายประชู่ข่าวสาร ไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง หรือมีทัศนคติอันไม่เหมาะสม หรือไม่มีความสามารถในการสื่อสารกับนักข่าวต่างประเทศ ก็จะทำให้ข่าวสารจากประเทศของเรา ถูกเสนอออกไปอย่างบิดเบือนได้ นอกจากนี้นายประชู่ข่าวสารทุกคนจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ข้อมูลข่าวสารที่ให้แก่อุ้สื่อข่าวต่างประเทศจะถูกเผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้นการจะให้ข้อมูลสิ่งใดไปควรจะต้องไตร่ตรองอย่างรอบครอบ

นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐบาลซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของสำนักข่าวข้ามชาติควรมีความพร้อมในการเผยแพร่ข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้ข่าวสารแก่สื่อมวลชนซึ่งไม่จำเพาะสำนักข่าวต่างชาติเท่านั้น เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกเสนอออกไปมีความถูกต้อง ซึ่งดีกว่าการไม่ให้ความร่วมมือโดยปล่อยให้สื่อมวลชนไปเสาะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่นซึ่งอาจจะบิดเบือน หรือในกรณีที่มีการเสนอข่าวพาดพิงถึงประเทศไทย หากไม่มีหน่วยงานของรัฐออกมาให้ข้อมูลที่ถูกต้องหรือแสดงปฏิกิริยาต่อข่าวดังกล่าว สำนักข่าวข้ามชาติก็อาจจะไม่เสนอข่าวถึงเรื่องนั้นเพราะตามปกติสำนักข่าวข้ามชาติจะถือเอาข่าวจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นหลัก ซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้ความเข้าใจที่ผิดพลาดนั้นคงอยู่ต่อไป เพราะไม่ได้รับการชี้แจง

3. การเพิ่มบทบาทของสำนักข่าวแห่งชาติ จากการวิจัยพบว่า สื่อมวลชนภายในประเทศเป็นแหล่งที่มาของข่าวจำนวนมากไม่น้อยที่สำนักข่าวข้ามชาติเลือกเอาไปนำเสนอ โดยเฉพาะในประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและกิจกรรมของตำรวจ และข่าวความไม่สงบในสังคม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าแหล่งข่าวสื่อมวลชนที่สำนักข่าวเหล่านั้นพึ่งพิงจะเป็น สื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด ตามด้วยสื่อวิทยุ ในขณะที่ไม่ปรากฏบทบาทของสำนักข่าวแห่งชาติเลย อาจเป็นไปได้ว่าสำนักข่าวแห่งชาติไม่ได้สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือไม่ได้ส่งข่าวที่ผลิตโดยสำนักข่าวแห่งชาติให้แก่สำนักข่าวเหล่านั้น หากเราเชื่อในความสำคัญของข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้ใครรู้สึกและคิดอย่างไรต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเห็นถึงอิทธิพลของสำนักข่าวข้ามชาติในฐานะผู้กุมการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารในโลก สำนักข่าวแห่งชาติภายในประเทศน่าจะเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้ป้อนข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อประเทศให้แก่สำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้ให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน กล่าวอีกนัยหนึ่งคืออาศัยช่องสารขนาดใหญ่คือสำนักข่าวข้ามชาติในการเสนอข่าวในแง่บวก และถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทยให้ชาวโลกได้รับรู้

4. รัฐควรมีหน่วยงานที่ติดตามการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติ เนื่องจากการวิจัยพบว่า สำนักข่าวข้ามชาติเหล่านี้จะเสนอข่าวในทิศทางเกินลบมากถึง 1 ใน 3 ของข่าวทั้งหมด โดยข่าวที่ผลิตจากสำนักข่าวข้ามชาติจะถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกซึ่งจะมีผลต่อความคิด ความรู้สึกของผู้อ่าน ดังนั้นหากได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงในข่าวและส่งข้อมูลที่ถูกต้องให้แก่สำนักข่าวเหล่านี้เมื่อพบว่ามีกรรายงานข่าวที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ก็น่าจะช่วยรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในสายตาของชาวโลกได้

5. สำนักข่าว Reuters ควรจะเพิ่มการใช้แหล่งข่าวสื่อมวลชนมากขึ้น ผลการวิจัยพบว่าสำนักข่าว Reuters ใช้แหล่งข่าวสื่อมวลชนน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 4.8 ของแหล่งข่าวที่ใช้ทั้งหมด ขณะที่สำนักข่าว AP ใช้แหล่งข่าวสื่อมวลชนมากถึงร้อยละ 24.4 ทั้งนี้ผู้วิจัยเชื่อว่าการเพิ่มปริมาณการใช้ข่าวจากแหล่งข่าวสื่อมวลชนจะทำให้สำนักข่าว Reuters ประหยัดเวลาในการทำข่าวได้ส่วนหนึ่งและทำให้เสนอข่าวได้หลากหลายประเภทมากขึ้นเนื่องจากนักข่าวแต่ละคนจะมีหน้าที่ประจำในการติดตามข่าวได้รับคิดชอบทำให้ไม่มีเวลาสนใจข่าวประเภทอื่นมากนัก และจากผลการวิจัยยังพบว่าประเภทข่าวที่เสนอโดยสำนักข่าว Reuters จะไม่กระจายเหมือนข่าวจากสำนักข่าว AP โดยในช่วงที่ดำเนินการเก็บข้อมูลสำนักข่าว Reuters ไม่เสนอข่าวภัยธรรมชาติ ข่าวสาธารณสุขและสวัสดิการของประชาชนเลย ขณะที่สำนักข่าว AP เสนอข่าวได้กระจายครอบคลุมทุกประเภทข่าว ผู้วิจัยเชื่อว่าการเพิ่มประเภทข่าวที่เสนอให้ครอบคลุมมากขึ้นน่าจะเป็นผลดีต่อการทำตลาดของสำนักข่าว Reuters

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยใช้ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยเป็นหน่วยในการวิเคราะห์การเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติซึ่งได้ผลการวิจัยออกมาในรูปแบบหนึ่ง เป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาต่อว่า พฤติกรรมการเสนอข่าวของสำนักข่าวข้ามชาติในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมซึ่งมีข้อจำกัดที่แตกต่างจากประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสำนักข่าวข้ามชาติขนาดใหญ่จากโลกตะวันตก การศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสำนักข่าวจากโลกตะวันตกและสำนักข่าวจากโลกตะวันออก หรือศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสำนักข่าวข้ามชาติขนาดใหญ่และสำนักข่าวข้ามชาติระดับรอง อาทิ สำนักข่าว DPA ของเยอรมัน สำนักข่าว Kyodo และสำนักข่าว Jiji ของญี่ปุ่นว่าจะมีรูปแบบการเสนอข่าวที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยเฉพาะในประเด็นการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา
3. สำนักข่าวข้ามชาติมักจะถูกโจมตีด้วยข้อกล่าวหาว่าเสนอข่าวในแง่ลบมากกว่าแง่บวกและมีอคติในการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยในโลกรวมทั้งละเลยการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อให้ข้อกล่าวหาเหล่านั้นได้รับการพิจารณาในอีกแง่หนึ่ง จึงควรศึกษาเปรียบเทียบการเสนอข่าวระหว่างสำนักข่าวข้ามชาติและสำนักข่าวแห่งชาติในประเทศโลกที่สามของประเทศใดประเทศหนึ่งในช่วงเวลาเดียวกัน เพื่อศึกษาว่าสำนักข่าวทั้งสองประเภทมีพฤติกรรมการเสนอข่าวที่แตกต่างกันหรือไม่

อย่างไร สำนักข่าวข้ามชาติเป็นที่มาของข่าวแง่ลบเกี่ยวกับประเทศในโลกที่สามเพียงแหล่งเดียวหรือไม่ หรือสำนักข่าวแห่งชาติของแต่ละประเทศก็เสนอข่าวในแง่ลบเกี่ยวกับตนเองเช่นกัน และศึกษาว่าสำนักข่าวแห่งชาติในประเทศโลกที่สามได้ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนาเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศของตนมากน้อย เพียงใด

4. ในการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยระบุว่าสำนักข่าวข้ามชาติเสนอข่าวเศรษฐกิจในปริมาณครึ่งหนึ่งของข่าวที่เสนอทั้งหมด แต่มีข้อสังเกตว่าค่านิยมของคำว่าข่าวเศรษฐกิจค่อนข้างกว้างมากจึงครอบคลุมข่าวจำนวนมาก ดังนั้นหากเป็นไปได้ในการศึกษาเรื่องการเสนอข่าวของสำนักข่าว หรือสื่อมวลชนในครั้งต่อไป ควรจะแยกประเด็นข่าวเศรษฐกิจให้ละเอียดมากขึ้น เช่น แยกเป็นข่าวการลงทุน ข่าวการค้าระหว่างประเทศ ข่าวส่งเสริมการตลาด ข่าวข้อมูลทางเศรษฐกิจเช่นดัชนีราคาผู้บริโภค ข่าวนโยบายทางเศรษฐกิจ หรือข่าวรายงานภาวะตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ในการวิจัยครั้งนี้จัดให้แหล่งข่าวข้าราชการ นักการทูต และพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ในประเภทเดียวกันทำให้มีปริมาณแหล่งข่าวประเภทนี้จำนวนมาก การวิจัยครั้งต่อไปอาจจะแยกแหล่งข่าวกลุ่มนี้ออกจากกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดยิ่งขึ้น

6. สำนักข่าวข้ามชาติถือว่าเป็นนายประตูข่าวสารที่ใหญ่และสำคัญของโลก หากมีการศึกษาลงไปในรายละเอียดถึงรูปแบบ เนื้อหา และองค์ประกอบต่างๆ ที่สำนักข่าวข้ามชาติใช้ในการเขียนข่าว เพื่อให้ทราบ pattern ในการเขียนข่าวและประเภทข่าวที่สำนักข่าวต้องการ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐ หรือแม้แต่อนุชนเอกชน ที่ต้องการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวของตนผ่านสื่อสำนักข่าวข้ามชาติได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย